

CENTRALIZĒTAIS EKSĀMENS ĶĪMIJĀ
12. KLASEI
 2019
 VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

1. daļa (Maksimālais punktu skaits – 30)

Par katru pareizu atbildi 1 punkts.

2. daļa (Maksimālais punktu skaits – 30)

Uzd.	Solis	Kritērijs	Kopā punkti
1.	1.1.	Uzraksta divu nemainīgo lielumu nosaukumus – 1 punkts.	3
	1.2.	Formulē secinājumu par skolēna pētāmo jautājumu – 1 punkts.	
	1.3.	Skaidro, kā var uzlabot eksperimentu, lai iegūtu ticamākus rezultātus, – 1 punkts.	
2.	2.1.	Uzraksta sudraba apsūbēšanas reakcijas vienādojumu – 1 punkts.	3
	2.2.	Uzraksta, kura viela dotajā procesā oksidējas. Atbildi pamato ar elektronu bilances vienādojumu – 1 punkts.	
	2.3.	Aprēķina sudraba masu karotītē – 1 punkts.	
3.	3.1.	Nosaka, kurā notekūdeņu paraugā skābes koncentrācija ir mazāka, – 1 punkts.	3
	3.2.	Paskaidro, kā var pārlicināties, ka skābe notekūdeņos pilnīgi neitralizēta, – 1 punkts.	
	3.3.	Uzraksta saīsināto jonu vienādojumu aprakstītajam procesam – 1 punkts.	
4.	4.1.	Nosaka, kuros eksperimentos novēro gāzes izdalīšanos, – 1 punkts.	3
	4.2.	Uzraksta ķīmisko reakciju molekulāros vienādojumus. Par katru vienādojumu – 1 punkts. Kopā 2 punkti.	
5.	5.1.	Uzraksta tekstā aprakstītā procesa termoķīmiskās reakcijas vienādojumu – 1 punkts.	3
	5.2.	Aprēķina kalcija oksīda daudzumu (1 punkts) un masu (1 punkts). Kopā 2 punkti.	
6.	6.1.	Uzraksta kodolreakcijas vienādojumu – 1 punkts.	3
	6.2.	Uzraksta izotopa fluora-18 kodola elektronapvalka elektronformulu – 1 punkts.	
	6.3.	Skaidro, kāpēc ķīmisko elementu periodiskajā tabulā fluora relatīvā atommasa ir 18,998 – 1 punkts.	

7.	7.1.	Pamato, vai apgalvojums ir patiess, – 1 punkts.	3
	7.2.	Paskaidro, kā mainās šķīduma krāsa, pazeminot temperatūru, – 1 punkts.	
	7.3.	Uzraksta vienu paņēmieni, ar kura palīdzību ir iespējams panākt, ka šķīdums iekrāsojas sārts, – 1 punkts.	
8.	8.	Aprēķina hidrogēnkarbonātu daudzumu (1 punkts), ogļskābās gāzes daudzumu (1 punkts) un ogļskābās gāzes tilpumu (1 punkts). Kopā 3 punkti.	3
9.	9.1.	Paskaidro vienu polipienskābes polimēra priekšrocību – 1 punkts.	3
	9.2.	Nosaka reakcijas veidu (1 punkts) un pamato atbildi (1 punkts). Kopā 2 punkti.	
10.	10.1.	Paskaidro, kāpēc tabulā doto vielu īpašības ir atšķirīgas, – 1 punkts.	3
	10.2.	Uzraksta vielas iespējamo struktūrformulu – 1 punkts.	
	10.3.	Zina vielas nosaukumu atbilstoši IUPAC nomenklatūrai – 1 punkts.	

3. daļa (Maksimālais punktu skaits – 15)

Uzd.	Solis	Kritērijs	Kopā punkti
1.	1.1.	Aprēķina nātrija peroksīda vai kālija superoksīda daudzumu (1 punkts), skābekļa daudzumu (1 punkts) un skābekļa tilpumu (1 punkts). Kopā 3 punkti.	4
	1.2.	Pamato, kāpēc skābekļa iegūšanai izmanto peroksīda un superoksīda maisījumu, – 1 punkts.	
2.	2.	Aprēķina patērētā nātrija tiosulfāta daudzumu (1 punkts), izreaģējušā joda I ₂ daudzumu (1 punkts), ķīmiskā elementa joda daudzumu (1 punkts) un masu (1 punkts) kālija jodātā, ķīmiskā elementa joda masas daļu vāramā sāls paraugā un secina par produkta atbilstību pēc joda satura (1 punkts). Kopā 5 punkti.	5
3.	Apraksta darba gaitu nātrija hlorīda kvantitatīvai noteikšanai ar titrēšanas metodi. Vērtē līmeņos. 2 punktus iegūst, ja darba gaita izklāstīta loģiski, secīgi un		6
	3.1.	<ul style="list-style-type: none"> darba gaitā piemin traukus un vielas, apraksta to lietošanu, ņemot vērā drošības prasības; norāda, cik būs paraugu; apraksta, kā kontrolēs citus lielumus/apstākļus, kas var ietekmēt eksperimentu; apraksta, kādā veidā mērīs atkarīgo lielumu. 	
	1 punktu iegūst, ja darba gaita izklāstīta loģiski, secīgi, bet pieļautas ne vairāk kā divas neprecizitātes.		
	3.2.	Izmanto piedāvāto informāciju un salīdzina vairākus parametrus. Par katru izvēles pamatojumu – 1 punkts. Kopā 2 punkti.	
	3.3.	Uzraksta divus argumentus, kāpēc ir nepieciešams meklēt efektīvas AgNO ₃ atgūšanas metodes. Par katru pilnvērtīgu argumentu – 1 punkts. Kopā 2 punkti.	